

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0311U003756

Державний реєстраційний номер: 0106U007935

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-06-2011

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Обґрунтувати можливості використання характеристик популяцій безхребетних в системах моніторингу біологічних наслідків антропогенних дій

Початок етапу: 01.2008

Закінчення етапу: 12.2008

Вид звітнього документа: Без звіту

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Одеський філіал Інституту біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534529

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: (048)7250918

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР:

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 861.88

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Структурно-функціональна мінливість популяцій морських безхребетних в умовах антропогенних дій

Назва роботи англійською:

Structure-functional changes of community of marine invertebrates in the conditions of antropogenic influences

Реферат українською:

Для підвищення ефективності подальших досліджень доцільно використовувати нові методи виявлення і кількісних оцінок характеристик популяцій: – визначення індивідуального віку молюсків методами склерохронології по шарах росту їх мушель, непрямі оцінки коефіцієнту смертності і питомої продукції по частоті зустрічі особин максимального віку, оцінки показників росту та продукції молюсків на основі приростів окремих особин та інші. Виявлені особливості структури і функціонування популяцій і локальних поселень мідій за різних умов середовища можуть бути використані в обґрунтуваннях систем екологічного моніторингу. Аналіз мінливості характеристик популяцій гідробіонтів дасть можливість виявити біологічні наслідки змін різних чинників середовища на ранніх етапах перетворень екосистем.

Реферат англійською:

To increase efficiency further research is advisable to use new methods of detection and quantitative assessments of the characteristics of populations: – defining the individual age of mollusks (methods sklerohronologii of growth layers of their shells), indirect estimates of mortality rates and specific production by frequency of occurrence of individuals of a maximum age, estimate rates of growth and production of shellfish on based on increments of individuals. These peculiarities of the structure and functioning of populations and local settlement of mussels in different environmental conditions, can be used in justification of environmental monitoring systems. Analysis of variability of populations of aquatic organisms will reveal the biological consequences of changes in various environmental factors on the early stages of transformation of ecosystems.

Індекс УДК: 592, 574.3:575.2:592

Коди тематичних рубрик: 34.33.15

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Золотарьов Валентин Миколайович

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Рекомендації щодо можливості використання характеристик популяцій безхребетних в системах моніторингу біологічних наслідків антропогенних дій

Назва НТП англійською: The recommendation to possibilities of the use of characteristics of the invertebrates population in the monitoring systems of biological consequences in case of anthropogenic actions.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати:

Галузь застосування:

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: В науковому звіті представлено результати дослідження по затвердженій держбюджетній темі "Структурно-функціональна мінливість популяцій морських безхребетних в умовах антропогенних дій". Обґрунтовано нові способи і підходи до оцінок індивідуального віку, темпів росту, репродукції, продуктивності і інших характеристик популяцій масових видів молюсків Чорного моря. Виявлені закономірності мінливості структури поселень безхребетних, їх морфологічних і функціональних характеристик в районах з різними типами антропогенних змін умов середовища; обґрунтовані можливості використання різних характеристик популяцій в системах моніторингу біологічних наслідків антропогенних дій. Дана оцінка сучасного стану популяцій масових видів морських безхребетних Чорного моря і прогноз їх змін в умовах сучасних антропогенних перетворень морських екосистем. Результати досліджень упроваджені в оцінках стану популяцій окремих видів морських молюсків як біологічних ресурсів Чорного моря. Перспективні подальші дослідження - виявлен

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: необмежені

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Мінприроди України, НАН України

Перспективні ринки: Охорона навколишнього природного середовища України, Вища школа

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Варигин А.Ю. Использование параметров размерно-возрастной структуры поселений двустворчатого моллюска *Abra ovata* в системе экологического мониторинга Сухого лимана (Северное Причерноморье) // Экологічні проблеми Чорного моря: Збірник наук. статей. – Одеса: ІНВАЦ, 2008. – С. 201-202. Варигин А.Ю. Изменчивость возрастных элементов в раковине двустворчатого моллюска *Abra ovata* в условиях Ильичевского судоремонтного завода (Северное Причерноморье, Сухой лиман) // Живые объекты в условиях антропогенного пресса. – Материалы X Международной научно-практической экологической конференции. – Белгород: "Политекра", 2008. – С. 38-39. Говорин И.А., Шацилло Е.И. Интенсивность фильтрации мидий *Mytilus galloprovincialis* Lam. и митилястера *Mytilaster lineatus* Gmel. в условиях различной изолированности прибрежных морских акваторий // Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы решений-2: Матер. Междунар. научн. конф. (26-29 авг. 2008). – Херсон, 2008. – С. 108-113. Данилова М.М. Изменение пищевого спектра митилястера в зависимости от размеров моллюска в районах с разными типами антропогенных воздействий // Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы решений - 2: Материалы Международной научной конференции. – Херсон. – 2008. – С. 129-133. Данилова М.М. Сравнение энергетической ценности кормовых объектов митилястера в разных районах Черного моря // Морские прибрежные экосистемы. Водоросли, беспозвоночные и продукты их переработки: тезисы докладов 3 Междунар. Конф. (8-10 сентября 2008). – Владивосток: ТИНРО-ЦЕНТР, 2008. – С. 47-48. Золотарев В.Н., Шурова Н.М. Методы оценки смертности животных по продолжительности их жизни // Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы решений - 2: Материалы Международной научной конференции. – Херсон. – 2008. – С. 11-16. Иванович Г.В. Влияние сточных вод на энергетические запасы мидий *Mytilus galloprovincialis* Lam. // Морские прибрежные экосистемы. Водоросли, беспозвоночные и продукты их переработки: тезисы докладов III Международной конференции. – Владивосток: ТИНРО-Центр, 2008. – С. 189-190. Иванович Г.В. Гликоген как индикатор состояния мидий при различных условиях обитания // Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы решений-2: материалы Международной конференции. – Херсон, 2008. – С. – 175-180. Ковтун О.А., Макаров Ю.Н. Особенности биологии и морфологии редкой в Черном море креветки *Lysmata seticaudata* (Decapoda, Natantia, Hippalytidae) // Вестник зоологии. – 2008. – Т. 42, № 1. – С. 49-55. Куракин А.П., Говорин И.А. Рапана *Rapana venosa* как один из факторов снижения фильтрационного потенциала мидийной популяции // Екологія міст та рекреаційних зон: Матер. Всеукраїнськ. науково-практ. конф. (17-18 квітня 2008). – Одеса: Інноваційно-інформац. Центр "ІНВАЦ", 2008. – С. 245-249. Руснак Е.М., Иванович Г.В., Лисовская В.И., Анцупова Л.В. Связь динамики хлорофилла "а" с биохимическим составом мидий Одесского залива // Морские прибрежные экосистемы. Водоросли, беспозвоночные и продукты их переработки: тезисы докладов III Международной конференции. – Владивосток: ТИНРО-Центр, 2008. – С. 257-258. Стадниченко С.В. Состояние поселений двустворчатых моллюсков Черного моря в районах с различной степенью антропогенной загрузки // Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы решений-2. Материалы Международной научной конференции – Херсон, 2008, – С. 447-452. Стадниченко С.В. Оценка возраста мидии *Mytilus galloprovincialis* по длине и толщине раковины // Морские прибрежные экосистемы. Водоросли, беспозвоночные и продукты их переработки: тезисы докладов III Международной конференции. – Владивосток: ТИНРО-Центр, 2008 – С. 143. Финогенова Н.Л. Возрастные элементы раковины двустворчатого моллюска *Anadara inaequalis* // Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы решений. Материалы второй международной научной конференции (26-29 августа 2008). – Херсон, 2008. – С. 484-487. Финогенова Н.Л. Влияние среды обитания на морфо-функциональные характеристики двустворчатого моллюска *Anadara inaequalis* // Международная научная конференция "Экологические проблемы Черного моря" (30-31 октября 2008): Тезисы докладов. – Одесса: ІНВАЦ, 2008. – С. 309-311. Холодковская Е.В. Пространственная и временная изменчивость удельной плодовитости черноморских мидий *Mytilus galloprovincialis* на разных стадиях полового цикла // Морские прибрежные экосистемы. Водоросли, беспозвоночные и продукты их переработки: тезисы

докладов III Международной конференции. - Владивосток ТИНРО-Центр, 2008. - С. 159-160. Холодковская Е.В. Циклическая и сезонная изменчивость удельной плодовитости (GVF) черноморских мидий *Mytilus galloprovincialis* Lam. // Экологическая безопасность прибрежной и шельфовой зон и комплексное использование ресурсов шельфа. - Севастополь, 2009. - Вып. 20. - С. 310-320. Шацилло Е.И. Популяционные характеристики поселений митилястера *Mytilaster lineatus* Gmel. у Одесского побережья в акваториях с различным антропогенным влиянием на экосистему // Екологічні проблеми Чорного моря: міжнародна науково-практична конференція (Одеса, 30-31 жовтня 2008): Збірник матеріалів конференції. - Одеса: Інноваційно-інформаційний центр "ІНВАЦ", 2008.- С. 333-337. Шурова Н.М. Изменения структурных и функциональных характеристик природных поселений мидии в условиях эвтрофирования северо-западного шельфа Черного моря // Проблемы экологической океанографии XXI века: тезисы докладов междунауч. конф., посвященной 135-летию ИнБЮМ (19-21 сентября 2006). - Севастополь: ЭКОСИ-Гидрофизика, 2006. - С. 45. Шурова Н.М. Роль популяционных исследований в современной гидробиологии // Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы решений-2. Мат. международной науч. конф. - Херсон. - 2008. - С. 28-33. Шурова Н. М., Золотарев В.Н. Анализ фенотипической структуры поселений мидий Черного моря по окраске наружного призматического слоя их раковин // Морський екологічний журнал. - 2008. - Том 7, № 4. - С. 88-97. Шурова Н.М. Стадниченко С.В. Изменения морфологических и функциональных характеристик черноморской мидии как результат антропогенного воздействия на прибрежные комплексы северо-западного шельфа Черного моря // Экологическая безопасность прибрежной и шельфовой зон и комплексное использование ресурсов шельфа. - Севастополь, 2008. - Вып. 17. - С. 353-356. Шурова Н.М., Стадниченко С.В. Изменения популяционных характеристик черноморской мидии (Mollusca: Mytiloda: Mytilidae), как результат антропогенных воздействий // Живые объекты в условиях антропогенного пресса. Материалы X Международной научно-практической экологической конференции. Белгород: ИПЦ "ПОЛИТЕРРА", 2008. - С. 241-242. Ivanovich G.V., Lisovskaya V.I. Changes in some biochemical indices of mussels in areas of anthropogenic pressure // Живые объекты в условиях антропогенного пресса: Материалы X Международной научно-практической конференции. - Белгород: ИПЦ "ПОЛИТЕРРА", 2008. - С. 79. Kvach Y., Stepien C.A. The invasive round goby *Apollonia melanostoma* (Actinopterygii: Gobiidae) - a new intermediate host of the trematode *Neochasmus umbellus* (Trematoda: Cryptogonimidae) in Lake Erie, Ohio, USA // Journal of Applied Ichthyology. - 2008. - Vol. 24. - P. 103-105.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Александров Борис Георгійович

Перелік осіб-виконавців

І.О. Говорін

В.В. Адобовський

В. М. Золотарьов

Г.В. Івановіч

Г.В. Лосовська

М.М. Данилова

Н.Л. Фіногенова

Н.М. Шурова

О.І. Шацилло

О.В. Холодковська

О.П. Куракін

О.Ю. Варігін

С.В. Стадніченко

Ю.В. Квач

Ю.М. Макаров

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Телефон

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

